

Helse- og omsorgsminister Bent Høie
Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Oslo, 02.04.2020

Vår ref. 98323/HS77

Dekning av pandemirelaterte ekstrakostnader for private og ideelle virksomheter i helsesektoren

Et høyt antall virksomheter i helse- og omsorgssektoren har store driftsmessige og økonomiske ekstrabelastninger i tilknytning til koronapandemien. Mange av disse er medlemmer i Arbeidsgiverforeningen Spekter. De fleste av virksomhetene driver på avtale med regionale helseforetak eller Nav. Samtidig er Volvat Medisinske Senter et eksempel på virksomheter som ikke driver etter avtale, men som i likhet med de øvrige er betydelig påvirket.

Det er gitt ulik informasjon om løsninger for dekning av kostnader og inntektstap forårsaket av pandemien og myndighetenes smittevernstiltak, alt etter hvilke avtalepartnere virksomhetene har.

De større ideelle sykehusene inngår som integrerte deler av spesialisthelsetjenesten. De har egne ansvars- og opptaksområder og yter ulike spesialisthelsetjenester overfor befolkningen på linje med offentlig eide helseforetak. Disse sykehusenes kapasitet og kompetanse utgjør vesentlige deler av storbyenes samlede ressurser under koronapandemien. De medvirker på linje med helseforetakene i den operative håndteringen av pandemien, og deltar i planlegging og beslutningsfora sammen med helseforetakene. De har også pasienter med covid-19 til behandling. Opptaksområdet til for eksempel Lovisenberg Diakonale Sykehus er i deler av Oslo der smittespredningen nå er størst, slik Aftenpostens oversikt 2. april viser.

Som følge av pandemien er all elektiv kirurgi trappet ned, og en viktig del av de ideelle sykehusenes inntektsgrunnlag er dermed borte. Sykehusene har de samme utfordringene som helseforetak med personellmangel grunnet karantenebestemmelser, og har høye kostnader knyttet innleie og andre tiltak for å sikre nødvendig bemanning. Selv om oppgavene og utfordringene i hovedsak er de samme som for helseforetakene, har disse ideelle sykehusene ingen sikkerhet for at ekstrakostnadene knyttet til pandemien dekkes.

Spektermedlemmet Lovisenberg Diakonale Sykehus har rettet all oppmerksomhet mot å bidra med alle tilgjengelige ressurser i håndteringen av pandemien, uten å stille krav om garantier for dekning av ekstrakostnader og inntektsbortfall. Det har så langt ikke kommet tydelige signaler om hvordan de ideelle sykehusene med egne opptaksområder skal kompenseres.

Med pandemiltakene forsvant størstedelen av pasient- og inntektsgrunnlaget for private og ideelle rehabiliteringsvirksomheter. Disse har fått informasjon fra sine avtalepartnere i RHFene om kostnadsdekning gjennom a-kontoutbetalinger inntil videre. Det er ikke gitt noen nærmere definert

tidshorisont, og virksomhetene savner signaler som gir større forutsigbarhet. Uten mer langsiktige løsninger, er det en risiko for at virksomheter som normalt utgjør en viktig del av spesialisthelsetjenestens tilbud til pasienter med behov for spesialisert rehabilitering ikke overlever.

Private sykehus som Aleris Helse og Volvat Medisinske Senter har avsluttet planlagt behandling og midlertidig lagt ned behandlingstilbud, som fører til store inntektstap. Disse sykehusene har ledig kapasitet som de overfor sentrale og lokale myndigheter har stilt til disposisjon for å avlaste øvrige deler av helsetjenesten. En nærmere avklaring om hvordan disse sykehusene kan brukes, og en avtalemessig regulering av dette, vil i tillegg til å gi viktige bidra i å ta eksisterende ressurser i bruk, gi økonomiske forutsetninger for de private sykehusenes videre drift på lengre sikt.

Spekter har flere medlemmer blant verksteder som produserer ortopediske hjelpemidler. Dette er virksomheter som nå opplever økonomiske og likviditetsmessige utfordringer. Det er viktig at denne type sektorer gis rammebetingelser som gjør det mulig å komme gjennom krisen. Dels leverer de produkter som er kritiske for denne pasientgruppen, men de representerer også en viktig del av den fremtidige helsenæringen med arbeidsplasser i hele landet.

Spekter har stor forståelse for at det i de innledende fasene av pandemien har vært krevende for myndigheter og offentlige oppdragsgivere å være fullstendig koordinert i informasjonen om tiltak for kostnadsdekning på kort og lengre sikt. For virksomhetene omtalt i dette brevet er det nå behov for tydelige signaler som gir nødvendig forutsigbarhet, slik at de kan bidra best mulig under pandemiens videre løp og i tiden som kommer etter.

Med vennlig hilsen
Arbeidsgiverforeningen Spekter

Gunnar Larsen
Direktør for kommunikasjon og sektorpolitikk

Kopi: Helsedirektoratet